

Informacje praktyczne

Jakie są uprawnienia osoby represjonowanej?

Od dnia 1 stycznia 2003 r., **osobom represjonowanym**, zgodnie z obowiązującym brzmieniem art. 12 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach... (tekst jedn. Dz. U z 2014 r., poz. 1206 ze zm.) - tj. osobom, których **inwalidztwo pozostaje w związku z pobytem w miejscach, o których mowa w art. 3 i art.4 ust.1 ustawy kombatanckiej** - przysługują świadczenia pieniężne i inne uprawnienia przewidziane w przepisach ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 840 ze zm.). Prócz przysługujących uprawnień kombatanckich, osoby represjonowane, jako inwalidzi mają prawo do poniżej wymienionych udogodnień:

1. Ustawa z dnia 29 maja 1974 roku o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin przewiduje dla inwalidów wojennych i osób represjonowanych, prócz kombatanckich, następujący katalog świadczeń.

Renta inwalidy wojennego

Wysokość renty zależy od stopnia inwalidztwa. Przy inwalidztwie I i II grupy renta wynosi 100% podstawy wymiaru, a przy III grupie 75% podstawy wymiaru. Do renty przysługuje dodatek pielęgnacyjny z tytułu zaliczenia do I grupy inwalidzkiej lub z tytułu ukończenia 75 lat życia, a w przypadku posiadania uprawnień kombatanckich - dodatek kombatancki, ryczałt energetyczny i dodatek kompensacyjny. Renta inwalidy wojennego jest swoistym odszkodowaniem za utratę zdrowia w służbie dla ojczyzny. Dlatego jej wypłata nie podlega ograniczeniom w razie osiągnięcia przez inwalidę dochodów z pracy lub innej działalności zarobkowej. Natomiast w razie zbiegu uprawnienia do renty inwalidy wojennego i emerytury z tytułu ubezpieczenia społecznego inwalida wojenny może korzystać jednocześnie z obu świadczeń, z tym ograniczeniem, że jedno z nich (wybrane przez uprawnioną osobę) będzie w tym przypadku wypłacane w wysokości obniżonej o 50%. Renta z tytułu inwalidztwa wojennego jest zwolniona z podatku dochodowego pobieranego od osób fizycznych. Zwolnienie podatkowe dotyczy również dodatku pielęgnacyjnego. Dodatek pielęgnacyjny odpowiada wysokości dodatku przewidzianego w systemie zabezpieczenia emerytalnego pracowników, z tym że dla inwalidów wojennych I grupy jest on o 50% wyższy. Powyższe świadczenia finansowane są z budżetu państwa.

Przywileje pracownicze

Inwalidzie wojennemu i osobie represjonowanej - oprócz przywilejów pracowniczych określonych w *ustawie o kombatantach - ustawa o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz członków ich rodzin* zapewnia dodatkowo szczególną ochronę stosunku pracy. Rozwiązanie lub wypowiedzenie umowy o pracę wymaga pisemnej zgody właściwego starosty i może nastąpić tylko z ważnych przyczyn, w szczególności gdy inwalida całkowicie lub w znacznym stopniu utracił zdolność do wykonywania dotychczasowej pracy lub dopuszcza się naruszenia dyscypliny pracy. Takimi powodami może też być likwidacja lub upadłość zakładu pracy. Ochrona ta nie obejmuje stosunku pracy osoby, która spełnia warunki do nabycia emerytury lub, która została powołana na stanowisko kierownicze przez instytucję nadrzędną nad zakładem pracy.

Wcześniejsze emerytury

Prawo przejścia na wcześniejszą emeryturę inwalidów osób represjonowanych jest analogiczne do przepisów określonych w *ustawie o kombatantach*....

Uprawnienia komunikacyjne inwalidów wojennych i osób represjonowanych

Inwalidom wojennym przysługuje prawo do ulgi w wysokości 100%.

Inwalidom wojennym i osobom represjonowanym przysługuje prawo do bezpłatnego korzystania z odbiorników radiowych i telewizyjnych.

Opieka zdrowotna

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych - (tekst jednolity: Dz. U. z 2015r., poz. 581 ze zm.) **stanowi dla inwalidów wojennych i osób represjonowanych następujący katalog udogodnień:**

- bezpłatne zaopatrzenie w leki spełniające łącznie następujące warunki:
  1. oznaczenie symbolem Rp w decyzji dopuszczającej do obrotu;
  2. wpisanie do Rejestru Produktów Leczniczych Dopuszczonych do Obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.(art. 46),
- prawo do bezpłatnych wyrobów medycznych będących przedmiotami ortopedycznymi i środków pomocniczych do wysokości limitu ceny określonego w przepisach (art. 47),
- wykonywanie ambulatoryjne świadczenia specjalistyczne finansowane ze środków publicznych bez skierowania od lekarza ubezpieczenia zdrowotnego (art. 57 ust 2 p 1 10).

Dokumentem potwierdzającym uprawnienia jest **legitymacja osoby represjonowanej**, dokument wydawany na podstawie Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 marca 2003 roku (Dz. U. Nr 61 z dnia 10 kwietnia 2003 roku poz. 539) przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Wygląd zewnętrzny dokumentu: oprawa twarda, materiał płótnopodobny z tłoczonym napisem: **LEGITYMACJA OSOBY REPRESJONOWANEJ**. recepta wystawiana dla osób, o których mowa w art. 45 i 46 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych osobom represjonowanym, oprócz dotychczasowych danych dotyczących pacjenta, musi zawierać jego numer PESEL. Lekarz czy felczer ubezpieczenia zdrowotnego jest zobowiązany do wpisania numer **PESEL** pacjenta. Farmaceuta nie może poprawiać ani dopisywać numeru **PESEL** na recepcie.